

Maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset

LLHall 06.05.2024 § 64

Hallitus kuulee maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset ajankohtaisista asioista ja liiton keskeisestä toiminnasta edellisen hallituksen kokouksen jälkeen.

Maakuntajohtaja Mika Riipi:

- Barents- ja pohjoiskalottiyhteistyön katsaus
- Pohjoisen ohjelman valmistelukatsaus
- Kuntakierrosterveisiä

Aluesuunnittelu / suunnittelujohtaja Paula Qvick:

Yleistä

- Poroisännistön päivillä poronhoito ja maakuntakaavoitus -esitys, 10.4.24
- Alueidenkäyttölain uudistuksen pohdintoja Lapin näkökulmasta
- YVA kokouksia: Rajapalot
- 17.2.24 Lapin kuntakaavoittajat TEAMS
- 18.4.24 osallistuminen ALKE-keskusteluihin

Maakuntakaavoitus

- Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan kehittämistä ja työneuvottelu 18.4.24.

Liikennejärjestelmä

- Pohjoisen liikennestrategian viimeistely.
- Lapin liikennestrategian valmistelu alkanut, työpajoja 3 kpl 16.4. -19.4.24.
- Kolarin radan tarveselvitys 12.5.24, kustannusarvio yli 100 milj. €, mikäli suunnittelu ja rahoitus etenee hyvin, valmista olisi 2032.
- Liikenne12 Pohjoisen alueen kutsuwebinaari. Pohjoisen alueen erityispiirteiksi oli nostettu yhteydet muihin Pohjoismaihin ja matkailu. Keskusteluissa nostettiin esille myös pohjoisen investointipotentiaali, sotilaallinen liikkuvuus ja Lapin puolesta keskeisimmät hankkeet. Valtio on panostamassa perusväylänpitoon ja vähentämässä kehittämistä.
- New North, ohjausryhmä ja väliraportin hyväksyntä 16.4.24.
- osallistuminen Laurila -Tornio-Haaparanta kokoukseen.

Aurinko- ja tuulivoimaselvitys

- 19.4.24 merituulivoimakokous Kemi, Metsähallitus ja liitto
- 23.4 ja 24.4 webinaarit poronhoidon edustajille, karttakysely kaikille auki 22.4. alkaen kolme viikkoa

Merialuesuunnittelu

- 10.4. -11.4.24 Merialueluonto ja siniviherverkostot
- Irlannin excursio 22.4. -26.4.24

Hallinto ja talous / hallintojohtaja Kirsi Pulkamo:

- EAKR – Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 -rahoitusohjelman maksatuspäätökset on kaikki saatu valmiiksi ja uuden ohjelmakauden maksatustehtävät on otettu työnalle. Lisäksi Interreg-ohjelmien maksatukset sujuvat aikataulussa.
- Hallituskadun toimitilojen osalta ei toistaiseksi ole saatu tarjouksia.
- Työterveyshuollon (Mehiläinen Oyj) kanssa pidetty vuosipalaveri. Vuosittainen työhyvinvointikysely toteutetaan suunnitellusti toukokuun aikana. Lisäksi valmistellaan sisäilmakyselyn toteuttamista.
- Nykyinen sidonnaisuusrekisteri-palvelu päättyy kesäkuussa 2024 Rovaniemen kaupungin irtisanottua yhteissopimuksen. Selvityksessä vaihtoehdot sidonnaisuusilmoitusten ylläpitämiseksi.

Kehittäminen ja rahoitus / kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl:

CPMR:n Itämerikomission arktinen työryhmä, yhdessä Pohjois-Pohjanmaan liiton kanssa, järjesti 9.4. Helsingissä (Pikkuparlamentti) keskustelutilaisuuden "Harnessing the potential of the green transition and securing the stability of the European Arctic for an attractive and resilient Europe". Tilaisuuteen osallistui kansainvälisiä asiantuntijoita, pääpuhujina Euroopan komission merellisten asioiden (DG MARE) johtaja Raphaël Goulet ja EU:n arktisten asioiden lähettiläs Clara Ganslandt. Lappi oli tilaisuudessa hyvin edustettuna, kun Itämerikomission Arktisen työryhmän puheenjohtaja Tanja Joonas osallistui paneelikeskusteluun. Lapin liiton viranhaltijoista tilaisuuteen osallistuivat hallintojohtaja ja kehittämisjohtaja. Tilaisuuden aikana ja sen jälkeen on käyty keskustelua mahdollisuudesta järjestää vuoden 2025 EU Arctic Forum konferenssi Lapissa.

Euroopan komissio järjesti yhdeksännen koheesiofoorumin Brysselissä 11.-12.4. Tilaisuutta ennen julkaistiin komission yhdeksäs koheesiokertomus ([Info regio - Ninth Report on Economic, Social and Territorial Cohesion \(europa.eu\)](#)), joka yhdessä koheesiorahoituksen tulevaisuutta pohtineen korkean tason työryhmän julkaiseman raportin sekä Euroopan sisämarkkinoiden tilannetta ja tulevaisuutta pohtineen korkean tason työryhmän julkaiseman raportin kanssa on keskeinen aineisto ohjelmakauden 2028-2035 ohjelmakauden valmistelussa. Kehittämisjohtaja osallistui foorumiin, tietojallaan käyttämään sekä Lapin että koko Itä- ja Pohjois-Suomen edunvalvonnassa.

Vuoden 2024 EU Arctic Forum järjestetään Brysselissä 14.5. Kehittämisjohtaja osallistuu tilaisuuteen ja samalla matkalla CPMR Koheesityöryhmän tapaamiseen, jossa keskustellaan EU jäsenvaltioiden edustustojen koheesipolitiikasta vastaavien virkhenkilöiden kanssa.

Interreg Aurora- ohjelman seurantakomitean kokous järjestetään Kiirunassa 22.-23.5. Kehittämisjohtaja osallistuu kokoukseen.

Vaikuttaminen / yhteysjohtaja Heli Knutars:

Lappi-Brändi 2.0 -hanke

Lappi-brändi 2.0 -hanke etenee mukavasti, vaikka House of Laplandin poisjäänti hankkeen osatoteuttajuudesta aiheuttikin jonkin verran uudelleen järjestelyitä hankkeen resursoinnissa.

Hankkeen ensimmäinen, yhteisen brändityön käyntiin polkaiseva tapahtuma, Lapin brändipöytä, pidetään Levillä 13.6. klo 12.00 - 16.00, ja sinne ovat tervetulleita kaikki ketä asia kiinnostaa. Ennakoilmoittautuminen vaaditaan.

Brändipöytä herättelee puheenvuorojen ja yhteisen työskentelyn kautta keskustelemaan Lapin brändin merkityksestä, tulevaisuudesta sekä yhteisistä tarpeista, mihin brändityöllä pyritään vastaamaan. Puhujina ovat Brand Audit Groupin toimitusjohtaja Kirsti Lindberg-Repo, joka on julkaissut kuntabrändäystä käsittelevän Brändi elvyttää kunnan – raportin, maakuntajohtaja Mika Riipi, taiteen tohtori ja graafisen suunnittelun yliopistolehtori Jukka Kiviniemi Lapin yliopistolta ja projektipäällikkö Katariina Imporanta Lapin liitolta.

Brändityöhön liittyvä kilpailutus Lapin tunnettuudesta ja mielikuvista Suomessa ja kv-markkinoilla on käynnissä. Tarjouspyyntö on lähetetty 4 potentiaaliselle tarjoajalle, lisäksi se on myös julkaistu Lapin liiton verkkosivuilla.

Hankkeessa toteutetaan Lappiin myös ensimmäinen maakunnallinen luovan alan ja kulttuurin kasvuohjelma, jota käytiin esittelemässä Opetus- ja kulttuuriministeriössä valitsoihteri Elina Laaville ja Kulta ry:n toiminnanjohtajalle Rosa Meriläiselle. Kulttuurifoorumi Kemissä kunta- ja aluekehityspäivien jälkeen, 26.9. polkaisee käyntiin kasvuohjelmatyön. Kulttuurifoorumin järjestelyistä vastaavat Lappi-brändi 2.0 -hanke, Taiteen edistämiskeskus ja Kemin kaupungin elinkeinotoimi.

Lounaistuuli-hanke

2.5. oli tapaaminen Pohjois-Norjan ja Pohjois-Ruotsin maakuntien kanssa. Asialistalla alueiden ja yhteistyöverkostojen tilanteet, intressit yhteistyölle ja virkamiestyöryhmän perustaminen. Työryhmän tarkoituksena jatkaa keskusteluja yhteistyöstä.

Lapin liiton sisäinen workshop liittyen CPMR ja Itämeren komissioon oli 25.4., workshopissa käytiin läpi Lapin tavoitteita järjestössä. Keskiössä arktiset asiat ja koheesiopolitiikka.

Benchmarking matkat Yhdysvaltoihin, Islantiin, Norjaan ja Viroon ovat suunnitteluvaiheessa. Tavoitteena saada aikataulu selville kesäkuun KJ-verkoston kokoukseen. Yhdysvalloissa todennäköisesti kohteet ovat Colorado (esim. kaivosteollisuus, yliopisto, vetyklusteri, kiertotalous) ja Washington DC (yleiskäsitys TKI toiminnasta). Islannissa kohteena Reykjavik, esim. meriklusteri, yliopiston innovaatiopuoli, rahoitusjärjestelmä. Virossa ja Norjassa tarkoituksena Naton DIANA -malli ja NSIP rahoitus.

Kestävän kehityksen asiantuntija

Lapin Ilmasto- ja energiastrategiahankkeeseen on rekrytoitu työntekijät sekä Lapin liittoon että Lapin ELY-keskukseen. Hanke on suunniteltu alkavan 1.6 ja hanke kestää 2025 vuoden loppuun. Hankkeessa laaditaan maakunnallinen ilmasto- ja energiastrategia sekä tuetaan kuntia ilmastotyössä.

Lapin liitto on allekirjoittanut EU:n Horisontti-ohjelman ilmastonmuutokseen sopeutumisen mission ja saa sen perusteella teknistä tukea ilmastonmuutokseen sopeutumisen suunnitteluun. Tuen käyttö on aloitettu, työ tehdään yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa

Kansallinen kiertotalouden Green Deal-sopimustyö on loppusuoralla ja sitoumusten tekeminen alkaa kesällä 2024. Lapin liitto valmistele sitoumuksen tekemistä. Sidosryhmätöpaja aiheesta järjestetään 24.5.

Kunta-asiat

Maakuntajohtajan kuntakierrokset ovat jatkuneet suunnitelman mukaisesti. Seuraavaksi vuorossa 7.5. Pello ja Ylitornio, 8.5. Kemi ja Keminmaa. Kierros päättyy Ranualle 28.5.

Lapin kansanedustajien seutukuntamatkan suunnittelu aloitetaan toukokuussa.

Kuntatyöryhmän kokous 3.5., käsittelyssä muun muassa vuoden 2023 väestörakenne, kuntien tilinpäätöstiedot, kuntatalousohjelma vuosille 2025–2028 sekä ennakkollinen kuntien peruspalvelujen valtionosuuslaskelma vuodelle 2025.

Osaavan työvoiman saatavuuden toimenpidesuunnitelman työryhmä vetovoiman, pitovoiman ja infran osalta kokoontuu 2.5. Käsittelyssä mm. työryhmälle asetetut mittarit ja niiden tilannekatsaus.

Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen alueellisen projektiryhmän kokous pidetty 9.4. Seuraava kokous 6.6., kokoukseen mennessä laaditaan kuvausta nykytilasta.
Lapland Mining Hub –hanke

OECD:n selvitykseen liittyvä vierailu on ohi ja selvityksessä mukana olleet alueet kokoontuivat Kajaanissa 11.4.2024, jolloin käytiin läpi tunnistettuja eroja selvityksessä mukana olleiden alueiden välillä (Lappi, Pohjois-Karjala, Oulu, Kainuu, Keski-Pohjanmaa) sekä vahvuuksia ja haasteita. Esille nostettiin myös tunnistettuja hyviä käytänteitä ja kehittämisen kohteita mm. viestinnän, kiertotalouden, osaamisen, hallinnon sekä infran osalta. Seuraavan kerran kuulemme OECD:n selvityksestä Kreikassa 23-24.5.2024 välitarkastelutilaisuudessa.

Hanke on päivittämässä toimenpidesuunnitelmaa sekä toimenpiteiden aikatauluja vielä kevään aikana. Lisäksi tullaan laatimaan viestintäsuunnitelma kuluvan kevään aikana. Suunnitelman sisällöstä informoidaan sen valmistuttua.

Viestintä ja Lapin EU-tietopiste / viestintäpäällikkö Jenni Lintula:

Lapin EU-vaalikeskustelu nuorisonäkökulmalla 15. toukokuuta klo 9.00–10.30
Kemissä, Lappian ravintolassa, Tietokatu 2. Lapin liiton lisäksi järjestäjinä Lappia ja Lapin Kansa.

Esitys Hallituksen puheenjohtaja:

Hallitus merkitsee maakuntajohtajan ja vastuualuejohtajien katsaukset tiedoksi.

Päätös Hallitus merkitsi maakuntajohtajan ja vastuualuejohtajien katsaukset keskustelun jälkeen tiedoksi.